

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Črenšovcih. Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

' Glasilo Slovenske krajin '

Oglase sprejema uredništvo, upravnništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1:50 D., v Poslanom 2:50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo

Zahvalnost i stanovitnost.

Nasprotniki naše stranke so sprevidili, da stanovitnosti naših volilcov nemrejo z nikim podreti. Poštena politika, štero je vodila naša stranka i štero je velka večina našega ljudstva tak verno i po dušnojvesti podpirala, je tak močno zdržila vrste naši pristašov, da je ne mogla omaniti nikša obluba nasprotnikov, pa naj je bila ista ešče tak pokrita z lepimi rečmi i oblubami. Od te strani se nam ne trbe bojati. Ešče nasprotno, naše vrste so se od leta i leta od volitev i do volitev vnožile. Vsakše volitve so prinesle veseli uspeh, da se je več pa več ljudi sklenolo našega poštenoga dela za pravice i haske našega ljudstva.

Nasprotniki pa ne mirujejo. Zdaj kda znajo da nas nemrejo razdržiti pri našem deli so zmislili nekaj drugoga. Pravijo okoli, da ka nam prej pomaga voliti, vej je itak vseedno. Vseedno? No pa poglejmo!

Dozdaj je plačivao vsaki, ki je meo 5000 din, čisti dohodkov od istih dohodnino i to ne ravno malo. Telko je delala naša stranka, da se je ta šuma podignola na 6000. S tem je bilo v Sloveniji nikaj menje kak 7500 siromakov rešeni dohodnine. Pa tudi drugi plačajo menje, ar se njim je pusto treseti procentni pribitek. Na Kranjskom so že zračunali, da plačajo za letos poldrugo milijono menje dohodnine kak lani i prevejšnja leta. Mi v našoj Krajini ešče toti nemamo vpogleda v te račune, pač pa smo posamične davkoplačivalce čuli, da se blagoslov letošnjega finančnoga zakona že tudi pri nas pozna. Ali je teda vseedno, či plačujemo milijone menje kak prle?

Nikdar je ne mogla prle niedna stranka, štera je sedela v vladi posebno radičovci pa ešče duže demokratije, genoti dr. Šavnika, šteri je tak ostro izterjavao dače. Prle ste meli na čekaj prikelnjene tiste rdeče listeke, šteri so se protili, da de rubežen, či ne plačate itaki, zdaj toga nega več. Ali je to vseedno, či ti zavolo toga, ka si ne mogao v par tjednaj plačati dače, že pošlejo žakucijo, ali či te počakajo nekaj časa, da si spraviš peneze?

Na galic, šteroga po naši bregaj rabijo vinogradniki, je bila dozday navržena prec velka carina. Zdaj lahko kupiš galic, šteri je bio pripelani brezi carine v državo. Ali ti je vseedno, či boš drago, ali fal kupivao galic za

gorice škropiti i za močiti semensko pšenico?

Plüg, šteroga potrebue že vsaki napreden polodolavec, ki že več ne orje na ogone, je nekaj bistveno polodelskoga. Se spomliš ešče, kda je Pucelj, ki se je zdaj pod Radičov kaput skrio, bio minister, so edino naši poslanci ostro stopili gor, naj se od plüga ne plačuje carine. Pucelj, ki se dela prsasti, da je prej kmetijc i Radičov seljak, je bio za to, da se naj plačuje od plüga carina. Ravno te dneve se da da vö zapoved, po zaslugi naše stranke, da se od plügov nesmi več carina pobirati. Komi je to na hasek? Ali bi rad ešče duže plačivao velke carine za svojo polodelsko šker, štero moramo voziti od indri, ar je ešče v državi ne izdelavlejo? Či bi rad, te ali neidi glasat 11. septembra ali pa glasaj stranke, štere so dozday trpele, da se je od plügov, ki so glavne šker polodolavca, pobirala carina.

Što si ne želej prav iz srca, kda prek jemle grünt, ka bi bilo kak najmenje desetogaa peneza? Bratjo vöplačivati, plačivati za pisma itd. postranski stroškov celi küp. Naša stranka je dosegnola, da se do 50 jezero din vrednosti ne plačuje nikši deseti penez, od toga više pa ne 6% kak dozday, nego samo 4%. Ali je to nikaj ne? Ali so to mačkinje skuze?

Isto je, či što napravi novo hižo. Kelko je vsega plačila, kda si svoj kotiček postavlaš! Znovič je bila naša stranka tista, štera je dosegnola, ka se od nove hiže deset let ne plačuje nikša dača. Ali je tebi siromak, ki si postavlo hižico vseedno, či ti na to nasolijo žmetno dačo ali pa či boš iste rešeni?

Lehko bi ešče več našteli, pa ne bomo. Zakaj ne? Zato, ar je to za spametnoga zadosta, ki pa je zaslepleni ali pa manjak, šteri niti to ne napravi, da bi na den volitev šo pa vrgeo kruglico za stranko, štera je pokazala, ka ma zaistino veliko lübezen za delavno ljudstvo, za takzvanoga maloga človeka, tomi je zaman vse.

Že iz povedanoga je vsakomi očivesno, da se naša stranka najbole trüdi za delavne plasti naroda. Vse te vugodnosti je dosegnola samo v časi, kda je bila 75 dni na vladi. To je samo začetek velkoga dela. Ali je nej dužnost vsakoga, da to začeto veliko delo po svojoj možnosti podpira? — Ne je zadosta, da ide sam i glasa za našo stranko,

nego mora biti telko osvedočeni, da tudi druge pridobi za to delo. Zato pa sosid do sosida agitirati i pridobivati. Vsaki naj ma pred sebov ves čas: Kelko več ljudi pridobim za Slovenko ljudsko stranko (Kleklovo), telko bole zahvalnoga sam se skaza za trüde i boje, štero ma stranka za maloga človeka. Posebno pa moramo gledati, da de šo vsakši naš pristaš volit. Naj ne ostane nieden doma! Nasprotniki pa naj znajo, da nam tak tudi ne pridejo do živoga.

Spoznao je.

Spoštüvani gospod urednik! Znajo dobro, ka sam nej bio pristaš Kleklove stranke. Misllo sam vsikdar, kda je kakši korteš druge stranke prišeo, kak zna te lepo gučati, to mora biti jako vučeni človik. Tak sam šo od volitev pa do drugi volitev vsikdar z drugimi strankami. Zdaj me je pa pošteno navčilo.

Kak znajo, smo meli pred sedmimi leti dopuščeno, ka smo smeli nekaj tobaka saditi. Nendri se je na hiži, kde smo te tobak süšili, razteplo tobakovo seme. Pred dvema letoma pa smo delali hižo i sam zmaz od stare hiže zvozo na njivo. Pa je znate tudi nekaj semena vmes bilo i je prišeo na njivi tobak vö. Nej sam prle v pamet vzeo, samo kda so prišli financje i so me gor javili. Dve leti je tekla cela zadeva. Zdaj pred nekaj dnevi pa sam dobo, da sam obsojeni na 3 jezero dinarov i dva meseca voze. I to po nekšem zakoni z 1923. leta, šteroga je zglasala stranka, štera je nasprotna Slovenskoj ljudskoj stranki. Lehko si mislite, ka mi je kečka vujška stala, kda sam čteo pred sebov 3000 Din i 2 meseca voze. Obrnem papir i na moje veselje najdem, da mi je po letošnjem finančnom zakoni odpuščeni celi mesec voze. Nekelko sam si odehno. I ka mislite, ka sam skleno? Od zdaj naprej bom pristaš Slov. ljud. stranke. Naj pravi što ka šče, moja pisana obsodba mi kaže, da ta stranka dela za pravične kaštige, ne pa za takše ka mora vsakoga odvroti od spoštüvanja do törvena. Naj ešče samo pride štera druga stranka kortešerat v našo ves, njemi vsakomi pod nos podržim i povem, da so oni glasali za zakon po šterom bi bio dva meseca zapreti, naša stranka pa za to, da bom samo eden mesec. Lepo ji pozdravljam pa zbogom. H. A.

Zakaj bi jaz volo radičovce?

Ali mogoče za to, da krmi-jo celi čas ljudi samo s praznimi oblubami? Republika, kde je? Nemo meli več orožnikov so gučali nekda radičovci: „Šta nam treba žandara?“ Kda pa je hodo v Soboti Radič, se je skrivao v senco pedesetsedmih žandarov. Kakši je to junak? Dr. Korošec ne samo, da je ne meo niednoga žandara, nego je šo sam med nas pa z nami gučao, to je nekaj vredno, ne pa prek bajonetov z nami gučati, kak je to gučao Radič pa Pernar.

V čovječanskoj republici, kak so sami pravili nede več vojaške službe. Vnogi Hrvatje so mislili, da njim resan nede več trbelo služiti, so se poskrili i sledkar morali prevzeti vñoge žmetne posledice.

Dače bi prej v republici ne bilo, vse bi šlo samo od lepi senj Stipice. Se zna, da so nezreli backi mislili, da či pravi Stipica nešta, da je to — sveto. Neso plačüvali dače, zdaj pa morajo plačüvati stroške i intere-reše od zaostani dač. I ka je napravo Radič?

Kda so batine spevale po hrbtaj zaslepleni, je on hodo po Rusiji, Nemčiji, Švici itd. pa je od tam pisao lepa pisma svojim seljakom. Tak je on brano svoj narod, šteri njemi je dao popuno zavüpanje.

Kak se je on zahvalnoga skazao za zavüpanje svojega naroda? Kda je bio pritisk na zaslepleno ljudstvo najvejši, te se je on potegno v lüknjo. Od tam (iz lüknje v Zagrebi) je pisao pisma svojim seljakom, kak se razgovarja z velikimi politiki drugih držav. Vsevküper eden velki bau, bau.

S svojimi šesdesetimi poslanci bi lahko šo v Belgrad si podsükao rokave i delao za svoj narod, ne ka ga zapüsto v najvejšoj nevoli on pa se je skrio. Nesmerno bi lahko dosta napravo, či bi povedao: Belgrad, či daš to pa to, te bom šo dol pa bom z vami delao za vreditev države pošteno i pravično. Kda pa je šo Radič v Belgrad? Te, kda se je sam za to ceno odküpo.

Zaprli so ga. On bi pa rad bio vñi, za to je vrgeo ta svojo republiko, tudi svojo autonomijo, vrgeo vse, na koj je prle prisegao, potom pa küšno tisti bič, s šterim je bilo prle bito ljudstvo, ki je na njega prisegalo. Vse to je včino samo za to, da je rešo sam sebe. Ka njemi ljudstvo i njegove pravice, samo da je Stipica vñi.

Pa ešče nekaj je dobo. Najmre to, da so postali nešterni z njegove rodbine ministri, drugi pa so dobili masne službe z ministrskimi plačami. To je vse delo radičovcov za hrvatski narod. Iz toga pa je razvidno, da on ne išče svojega ljudstva nego sam sebe. Ali teda naj moja kruglica ide za takšo politiko? Ne, nikdar ne! Či so Hrvatje ešče tak zaslepleni, da so toga ne sprevidili, te njim naj bo, vsaki, ki konči nekoliko zasleduje politične dogodke, pa toga nikak nemre odobravati, kem menje pa z glasanjom takšo politiko podpirati.

NEDELA.

po risalaj edenajseta. Evangelij je spisao sv. Marko v 7. poglavji od 31. do 37. vrste. „I pripelajo njemi glühoga nemoga pa ga prosijo naj položi roko na njega.“

Denešnja čüda je nekaj posebnoga. Z njov je Kristus ne samo šteo pokazati svojo božo vsemogočnost, nego je dao dogodki ešče globši i vekši pomen. Glühonemi svedoči na glühe v dühovnom pogledi. Kak vno ga je stvorio Bog, da nas naj v premišljanji od svetskoga podigavlejo k nebeskim od telovnoga k dühovnomi, tak so tüdi dela našega Odküpitela na zemli vno gokrat včinjena za to, da iz nji vzememo navuk za dühovno. Glühi v dühovnom pogledi so tisti, ki so postali v lagooni trdokorni, ki neščejo poslušati več glasa milošče, štera je nagible v düši, da sprimejo reč božo i se po njoj ravnajo. To so nadale tisti trdokorni lüdj, šteri neščejo poslušati predge, ali jo toti čüjejo, pa svoje trdokorno srce zaprejo, da seme bože reči nemre v njivi njihove düše obrodit tistoga sadü kak bi ga, či bi bili dozvetni za reč božo. I te düševni beteg je nevaren.

Nevarnost toga betega, te düševne trdokorne glühonemosti je v tom, da ga je žmetno zvraciti. Kristus je ovači navadno vračo samo z rečjov, pri tom betežniki pa je napravo nešterne ceremonije. Pelao ga je nekoliko vkrej od vnožine, se njemi je dotekno vüj i jezika, na to zdehno i pravo: »Efeta«. S tov ceremonijov je Kristus pokazao, da se düševna glü-

host ne da odpraviti z navadnimi sredstvi, negó je potrebno posebne pomoči od Boga i posebnoga trüda, či jo ščemo odpraviti.

Či teda opazimo, da što trdokoren v lagoonem i ga ščemo spreobrniti, se moremo najprle k Bogi obrniti za pomoč, da njemi omehča srce. Či dostakrat ne da več nikaj na lepi opomin ali na karanje, potom ešče ostane edno sredstvo, najmre pobožna molitev za božo pomoč. Kelkokrat lüdj molijo za svetska dugovanja, kelkokrat bi nam ista bila v düševno nesrečo, či bi nam je Bog podelo i nas poslušno. Niedna molitev pa je ne tak gvišno dobra i zato se niedna molitev tak ne poslušne kak ravno molitev za spreobrenje grešnikov, naj nad njimi tüdi Bog zgovori svoj zveličavni — Efeta.

VOLILCI!

Pri volitvaj
11. septembra

je naša škrinjica

PRVA

1.

Veliki shod slov. ljudske stranke

ali Kmečke zveze se vrši
za celo Slovensko Krajino
za lendavski i sobočki okraj
v ČRENDOVCIH 28.
augusta popoldnevi
ob treh. Govori Dr.

**Korošee. Pridite vsi! Ne
vam trbe iti v Lotmerk, načelnik
stranke pride k nam. Povabljeni
so tüdi Madjari, njim se madjarski
razložijo dr. Korošca reči. Gorička,
Ravenska, Dolenska pridi
28. augusta punoštevilno v
Črensovce.**

VODSTVO STRANKE.

Slovenska Krajina

— Odlikovani živinorejci. 1.) *Veliko ministrsko diploma i državno premijo Din. 800 dobijo:* Janoš Nemety Polana 31, Štefan Kühar Puconci 30, Štefan Bakan Nedelica. 2.) *Veliko ministrsko diploma dobi;* Veleposestvo Beltinci. 3.) *Pohvalnico velikoga župana in oblastno nagrado Din. 600 dobijo:* Ignac Lapoša Satahovci 1, Aleksander Perkič Veščica 60, Štefan Benko Murska Sobota 22, Jožef Kovač Prosenjakovci 114, Marija Vogler Cankova 23, Peter Solar Nedelica. 4.) *Pohvalnico velikoga župana dobijo:* Štefan Pörš Tešanovci 18, Jožef Terplan Andrejci 11, Franc Lipuč Selo 146, Franc Ločič Petanjci 24, Janez Andrič Mur. Petrovci 1, Jožef Hohsedl Fükšinci 25, Janoš Krčmar Križevci 29, Janez Šimon, Šülnici 41, Štefan Görköš Nedelica, Ivan Zver Gomolica 20, Štefan Časar Strehovci 56, Franc Sos Dobrovnik 5, Pavel Car Dobrovnik 6, Jožef Selce Dolina 57, Jožef Karaš Čentiba 22, Mikloš Tot Banuta 16, Anton Ritlop Dolnagas 98, Ivan Zerdin Dolnja Lendava 76 in Veleposestvo Dolnja Lendava.

— **Dari na cerkev v Hotizi.** Nabrala sta Matjaš Sobočan in Mihal Gjörök v Čikagi 66 50 dolarov. Darovali so: 10 dolarov Janoš Balažič z Hotize, po 5 dolarov: Matjaš Sobočan, Aga Sobočan, Mihal Gjörök in Štefan Kozlar in žena vsi z Hotize; 3 dolare Marko Tkalec z Hotize; po 2 dolara Ivan Kotnjek in Ivan Markoja z Hotize, Toni Balažič, Jožef Balažič, Marko Hožjan, Ivan Klajderman in žena, Ivan Kustec, Ivan Tivadar, Štefan Ritlop vsi z Bistrice: po 1 dolar: Peter Vražič z Hotize, Ivan Hanc, Matjaš Zver, Štefan Jakšič, Štefan Ritlop,

Mihal Grüškovnjak, Anton Vučko, Toni Markoja, Martin Močnik, Ivan Lešnik; po dolara: Tomaž Jerebič. Blagim darovnikom posebno pa nabiralcom naj Bog stoterokrat povrne!

— **Ka si prek meje na Vogrskom vse zmisljijo?** Mi vsi znamo, da so naša deca v šolaj za časa vogrskoga gospostva v dosti krajaj bila kaštigana, či so slovenski gučala. Zdaj je v našoj Krajini ščista inači. Naša deca gučijo v tistom jeziki, šteroga ji vči njüva mati pa v tom jeziki smejo gučati tak v šoli kak pri oblasti ali doma. Pa ešče več, dnes pri nas niti Vogrom nišče ne brani, da ne bi smeli gučati v svojem maternom jeziki. Vogrska deca majo pri nas celo šole v vogrskom jeziki. Ali smo mi meli za našo deco prle kakšo šolo v slovenskom jeziki? Zdaj pa, gda od nas več nikaj v istini božnoga nevejo povedati, trosijo tam prek med našim ljudstvom neistinske glase, da so prej v Soboti vrgli iz gimnazije vse tiste dijake, šteri so vogrski gučali. Istina pa je, da nej samo, da dijakom nišče ne brani vogrski gučati, nego smejo se celo na gimnaziji zapisati za Vogre. Da bi samo Vogri telko pravice delili našim dijakom kak mi zdaj njuvim, bi bilo vse dobro.

— „**Ljudska samopomoč**“ je podporno društvo za Slovenijo, štero je nastavleno z odobrenjom »Mariborske oblasti« s sedežom v Maribori. To društvo je namenjeno v prvoj vrsti za vse vesničko prebivalstvo, ki je v smrtnih prigodaj vno gokrat najbolje potrebno hitre podbore za plačüvanje raznih stroškov, kakti sprevod, zdravniških in drugih stroškov, je ne melo do zdaj še nikšega podobnoga splešnoga podpornoga društva. Glej tozadevni oglas v denešnjem listi.

— **Bogojina.** Pred dvema tjednoma smo pisali, da bo 4. sept. primicija v Bogojini! — **Zavolo važnih vzrokov pa bo že 28. avgusta,** to je eden keden pred proščenjem. Zdaj je lepa prilika, da pridete v Bogojino: Bodete pri novoj sv. meši, štera bo v novoj cerkvi. Ešče dosta je takši lüdi, šteri so nej vidli nove cerkvi, zdaj je prilika. Tüdi za druge je že dosta novoga pri cerkvi: na tören se lejko pride brezi straha, lepo se vidi daleč naokoli. Nova cerkev je odzvu-

FRANJO HORVAT.

Pokora za greh.

(III. nadalj.)

Megleni mrak je legeo na vso pokrajino, gda sta prišla do Müre. Stari Mikloš, šteri je meo hišo ščista poleg Müre, je ravno pogledno skoz nad okno svoje kučice i je držao pravo roko nad očmi. Gda bi vido našiva znanca, je čemerno skimao z glavov i sam sebi pravo:

„Venda neta tak nespametniva, da bi šla zdaj prek leda. Gvišno sta preveč neizkušeni, ali pa sta preveč koražniva, da vüpata zdaj prek Müre! Kre bregov se začne že pokati led, na sredi je jako nevaren prevao. Ka de njima valalo, če prideta na kakšo okoro i se neta mogla rešiti. Škoda bi jiva bilo!“

Ali gda je vido, da ideta na led, je čemerno vđaro na blanjo poleg okna i zakričao; nimaka! Vidlo se njemi je nespametno, iti za njima i jiva pozvati nazaj, ar je bilo prekesno.

Dojti bi jiva itak nej mogo, samo noge bi ga šče bole bolele.

„Vsakši naj pazi, kak svoje delo najbogše opravi!“ — si je mislo stari Mikloš. Legeo je nazaj na staro bundo i pravo: »Če pride sam casar, njemi ne stanem z mesta.«

Ali v človečoj knigi je zapisano, da namene sirmaškoga človeka vodi Bog. Komaj je ležao Mikloš pou vöre, že je nekak poklonkao na okno.

„Što hodi tü?“ je zakričao stari Mikloš i prizdigno malo glavo.

„Jaz, no, Pintar!“

„O, peklensko seme! Ka pa iščeš tü?“

„Odpri dveri, ti že povem! Ali če ščeš, ti povem skoz nad okno. Nevolio sem se bozinoga krüha i sem pobegno. Prek ščem pobegnoti na Hrvatsko. Hitro se z mojim konjom! Za petami so mi pandurje!“

Stari Mikloš je včasi bio pri dveraj i je v naglici pravo: „Prek leda ščeš iti? S toga nikaj nede. Ali ne veš, da se Müra že trga?“

„Ka me to briga? Zadosta sem zdhavao v vozi trinajst let, štere sem tam preživo. Ka dela moj konj, Čilo?“

„Za Čiloja pitaš? Bratec, postarao se je že jako od tistoga časa, kak si ga meni zročo. Krmo sem ga verno, kak da bi moj bio. Vido boš, da te šče spozna. Stavila sta se pred štalov. Pintar je z veseljom stisno roko staromi Mikloši.“

„Znam, moj stari, postao si moj dobročiniteo.“

„To sem, ar sem tvojega oče krüh jo v moji mladi letaj. Zato sem ti tüdi ostao veren, gda te je zapüsto celi svet, gda si se celo sam sebe spozabo. Ali znaš, dragi Kalman, nej si dobro včino, kak se je to s teov zgodilo.«

„Ne predgaj mi stari, ar mi s tem ne pomoreš! Zvekšega samo čas zgübiva. Hitro, včasi do tü pandurje!“

»Bogše bi bilo, če se ne bi tak paščo. Nej je tak nevaren pandur, kak je zdaj led. Zdaj de že edna vöra, kak sta šla dva s sanmi prek leda. Što

zna, na šterom mesti sta že zdaj pod ledom.“

„Ali sta bila od naše tovajske čupore?“

»E, ka bi! Bila sta stari Farkaš i njegov sin.«

Pintar je stopo nazaj za par stopajov i pravo: „Stari Farkaš i... njegov sin? Ali si gvüšen?“

„Viš ga! Venda je lejko zavüpam svojim očam!“

Z ednim skokom je bio Pintar na konji. Nej da bi se poslovo, je pognao konja i šo v kalupi po sledi, gde sta šla s sanmi Farkaš i njegov sin.

Stari Mikloš je z začüdenimi očmi gledao za njim i zamrmrao:

„Pogledni ga! Ka ga je zgrabilo? Venda te hüdi ne želi od njega svoj tao?“

Mikloš se je obrno i šo nazaj spat...

(Dalje pride.)

naj že skoron vse gotova, zdaj se vidi, ka je lepoga na njoj. Da pa bo od znotraj tudi kem prle gotova, zovemo dosta ljudi i da vsakši mali dar da na božo hižo.

Šteri pa bodejo tak nesrečni, ka k novoj meši nemrejo priti, za tiste je najbolje, ka pridejo na proščenje, to je 4. septembra v Bogojino.

— **Shodi ŠLS.** V nedelo 14. avgusta sta bila shoda naše stranke v Markovcih in Veliki Dolenci. Na obe shodoma je bilo več stotin ljudi, šteri so vsi z zanimanjem sledili govornikom. Poročala sta g. Celec, tajnik ŠLS in B. iz Kroga. Vsi volilci so bili veseli, kda so čuli, ka je naša stranka telko dobroga napravila. — Jako lepi shod je bio tudi v Bogojini, na šterom sta poročala veleč. g. kaplan Ivan Jerič in g. Bajlec iz Bogojine. Volilce bogojanskoga volišča lejko štemo med najbolje zavedne volilce v Sloveniji. — 7. avgusta je bio tudi shod naše stranke pri Sebeščani, na šterom sta poročala tistiva gospoda, kak v Markovci. Tudi na tom shodi je bilo dosta ljudi.

Tjedenske novine.

— **Tabor „Svete vojske“** na Trsatu, šteri se je vršo od 6. do 8. t. m. se je prav dobro posrečo. Udeležence je pelao iz Ljubljane poseben vlak, ki je bio ves z zelenjem opletni i okrašeni. Razpoloženje vsej je bilo izborno. Radi pomenjkanja prostora ne moremo prinesti vsebine govora, šteri bi zaslužili, da pridejo do ljudstvo. Brez dvojbe pomeni te tabor dober stopaj naprej v boji za streznjenje našega naroda. Udeleženci so na posebnoj ladji (hajovi) napravili brezplačen izlet po morji v Cirkvenico, tak, da so se duševno in telovno prenovljeni i navdušeni povrnilo domo. Udeležencov je bilo skoro 1000, pa vseedno je ne bilo nikšega nereda. Naj razvije „Sveta vojska“ svoje hasnovito delo po vsej faraj, da postanemo narod trezen in zdrav, ostanemo pošten i veren!

— **Nagla smrt.** V Litiji je bila 7. aug. veselica ognjegasilcev. Meli so bando in so šli v sprevedu za novov zastavov. Pri notaru so dali diplomo častnomi člani gosp. Josipu Mešku. Toga je to preveč razveselilo. Kda so prišli pred gostilno g. Brenca, je g. Meški slabo gratalo i je spadno. Prinesli so ga v gostilno i pozvali zdravnika, šteri je pa nej mogočo nikaj pomagati, zato ka je bio Mešek že mrtev.

— **Viharna noč v ormoškem okraji.** Takše noči, kak je bila v tom okraji od 4. na 5. t. m. že ljudje ne pomlijo 30 let. Dešč je šeo, kak da bi s škafa vlevao. Večim posestnikom je voda odnesla otavo in tudi zemlo z njiv. Tudi toča je napravila dosta škode. Tudi vdarilo je v hišo Jakoba Magdiča v Koračicah. Zgorelo njemi je vse. Letos je dao gospodar napraviti novo hišo i zdaj njemi je to vse zgorelo. Eden dea prle so dogotovili ravnok zadnja dela pri hiši.

— **V pogašeno vapno je spadnola.** Pri posestniki Smoletu v Ljubljani so gasili vapno. Domača 19 let stara hči je nesla delavcom večerjo. Kda je prišla do grabe za vapno, se njoj je poškalilo in je spadnola v vapno. Vse se je požgala. V velki bolečinaj so jo prepelali v špitao v Ljubljano.

— **Nesreča na Dravi.** Dneva 9. t. m. se je pri žagi g. Predana na

Dravi vtopo Rudolf Makovec star 25 let. Z ednim pajdašom sta nekaj popravljala pri potači, šteri se je odtrgno i oba potegno v vodo. Makovec se je nej mogočo rešiti, drugi je pa srečno priplaval na breg. Makovec je iz Prekmurja.

— **Smrt mladoga dečka.** Marija Brezovar iz Mirne peči je poslala svojega 13 let staroga sina k mlini po melo. Dečka je dolgo nej bilo domo, zato ga je šla mati iskat. Dečka je pa nanč nej bilo v mlin. Dva dni sledi so pa deca zapazila mrtvo telo kakši 300 metrov od mlina. Deček je meo ešče gor zasukane lače, zato mislijo, ka je šteo loviti ribe, pa je zašeo na globoko mesto i se je vtopo, ar je nej znao plavati.

— **Velka nesreča.** Preminočo sredo je spadno z motorbiciklina pri Marenbergi lesni trgovec z Gortine. Tak nesrečno je spadno, ka si je zdrobo spodnjo čelüst, pregrizo jezik, ima zdrobleni nos in levi laket. Kak se je nesreča zgodila, nišče šne ve, za to ka ešče ponesrečenec nemre gučati.

SHODI Slovenske lüdske stranke v Prekmurji.

Shodi do se vršili: V nedelo 21. aug. pred [velkov mešov v **Gornji Lendavi** (pri Gradi), po velkoj meši pri **Sv. Jeleni** (Pertoča). V nedelo 28. aug. pri **Sv. Benedikti** (Kančovci) po Božoj službi i v **Martjanci** pred velkov mešov. V nedelo 4. sept. po velkoj meši na **Cankovi** i ob 11 vöri v **Bodonci**. Na malo mešo to je 8. sept. bo velki volilni shod po Božoj službi na **Tišini**.

Poročali bodo naši kandidati i drugi. Somišleniki vsi na shode!

Zvünešnja politika.

Diplomatska zveza med našov državov i Albanijov, štera je bila za volo osebe Gjuraškoviča pretrgana, se je po par tjednaj pali obnovila.

Med Pragov (Češkoslovaško) i Vatikanom (v Rimi, kde prebivlejo sv. oča) se vršijo že nekaj časa pogajanja, štera jako povolno napredüjejo i štere se nanašajo predvsem na zadeve versko-cerkvenoga značaja. Gvišno je, da se po vugodno sklenjenoj pogodbi obnovijo diplomatske zveze, štere so že nekaj časa odpravljene, i to zavolo toga, ar so se češki svobodomiselci sramotilno oponašali i ar se vladne oblasti tudi proti katoličanom delale pri lanskem proslavljanji Husovoga svetka.

V Avstriji so postanoli bole pazlivi, da se ne bi ponovili kakši nemiri kak pred kratkim v Beči. Prepovali so vsako javno spravišče i vsaki obhod za nekaj časa na sosidnom Štajerskom. V Beči je občinski odbor nastavo posebno stražo, štera ma namen, da straži javne hiže pa da skrbi za mir pa red. Ar pa je v odločbaj mirovne pogodbe Avstriji vsako

povekšanje oboroženo, zato je proti toj straži medzavezniška kontrolna komisija protestirala, i za toga volo so jo morali razpuštiti.

Po vsöj Italiji, posebno pa v Rimi, se vršijo velke slavnosti, na čast egiptomskomi krali Fuadi, šteri se zdaj tam midi. Te obisk ma velki političen pomen. Italija si je po svoji kolonijaj v Afriki sosidna z Egiptom, zajo išče ž njim kem tesnejše gospodarske i kulturne stike. Pri toj priliki so ga Papa sprijali na obisk, ovači pa je kralov gost. Potom pa se šče podati v Pariz na Francosko, na Angleškom pa je že prle bio.

Na Magjarskom se je pokazalo močno delavsko gibanje za zbogšanje plač. Neštorni so že štrajkali, i so se njim pridružili vsikdar ešče novi. Či bi stopili vsi delavci v štrajk, bi jih bilo vsej vküper okoli 70 jezero. Kak se čüje, so se začeli med sebov pogajati i kak vse kaže, da se pogodba srečno sklene. Bogatejši ljudje ne poznajo dosta socijalnoga pitanja i se bole brigajo za trianonsko pogodbo i za debeloga angleškoga lorda Rothermera, šteri dobro podpretiž angleškimi funti i magjarskimi pengöji zadnji čas goreče razvija kortešacijo za obnovo nekdašnje Magjarske.

DIJAŠKO POLJE.

Abiturijentom! Odslej naprej se bomo redno vsak ponedeljek sestali pri uredništvu »Novin«, kakor je bilo sklenjeno. Ni pa izključeno, da se ne bi zbrali lahko kje drugje. Sestanek naj bo vedno ob 9 uri.

Abiturijent.

Trodnevni peš izlet po Goričanskem S. K. A. D. „Zavednosti“ od 26. do 29.

(III. del.)

Drug dan, to je v sredo, smo se že ob 6 uri podali na pot. Za slovo in za plačilo obenem smo zaigrali.

Jutro je bilo krasno. Mi spočiti i čili; kajti spali smo izborno, čeprav na terdi slamici. — Od cerkve smo se pustili v dolino. In prva pesem je bila seveda študentovska himna: „... Dobro pije, dobro je, jupajdjada!“ — Nekateri pa: „... Nič ne pije, nič ne je — pa vse eno dobro gre!“

Iz doline smo zavili na hrib, proti Büdincem. Tu se nam je prvič razkril lep razgled na rabsko in lapinško dolino. Gledali smo jo čez Števanovce in Slovenske vesi. Potem ko smo se napili, smo jo hoteli udariti ob granici, kajti to je bila naša srčna želja. Toda **gospodine financare** nam je hotel to preprečiti, (mogoče zato, ker se nismo na kolena spustili pred veličastnim obličjem!) čeprav smo dobili že prej dovoljenje pri kontroli. Dobil pa je od kolege pod nos. Na internacionalni poti smo najprej zapeli: „Hej Slovani, kje so naše meje... tam pri Rabi, tam so naše meje...“

Zdaj smo šli po slovenskem ozemlju, zdaj spet po Madjarskem. (Bolje rečeno: po slovenskem ozemlju od Madjarov odtrganem!)

Pot vodi ves čas skozi borov gozd. Prijetno je hoditi po njej. Pač pa misliti na njo ni ravno prijetno. Kajti če se spomniš, da nam je ta pot zadala precejšnjo rano, in

da nam je ta pot odtrgala velik kos ozemlja in z njim naše brate — gotovo globoko vzdihneš in rečeš: »To ne gre, to ni pravica, tako ne sme ostati! Do Rabe sežejo Slovenci! Raba mora biti meja!«

Tu v tem delu granice smo na večih krajih videli, da so Madjari boljše izkoristili situacijo. Ob meji imajo skoraj vse **strategično** važnejše točke. Lep primer je blizu Katin brega, ki je sedaj Madjarski. Cesta je državna meja. Na levi strani ceste (na našem) je precej zvišena točka — sedaj pa meja mora Madjarom na ljubo cesto zapustiti in zaviti po stezi daleč okrog tega brega in po drugi strani pride šele na cesto. Samo da je vrh griča njihov. Prikrajšali so nas, kjer so le mogli.

Mimo Katalin brega smo prišli na Čöpinski breg. Tu je več hiž ob cesti: En sosed je na ozemlju SHS, drugi pa v **magyar országi**. Oba pa se imenujeta za Slovenca...

Na Čöpínsko—ritkarovski meji (Ritkarovci so čez) se nam je razpostrl tak pogled na rabsko dolino, da smo bili kar zadivljeni. Lepa dolina stoji pravokotno v nas in Rabo (smer sev.—jug.) Nekoliko korakov pod nami ležijo Ritkarovci. Pod njimi žubori potočiček, ob stranej njive in travniki, na pobočju doline pa zeleni gozdovi. Na sev. strani je zaprta le od nizkih gričev. Takoj pod njimi ležijo: Slovenska ves, na desno Monošter, nekoliko dalje na levo pa Dol. Senik. Videli nismo nič od teh, ker je gričovje porastlo z gozdom. Sicer bi gotovo videli stolp od monoštverske cerkvi.

Pač pa smo lep razgled imeli na oustran Rabe. Naravnost smo imeli pred seboj Svetico (Mariabild). Prvič smo jo zagledali od južne strani že pri Büdincih, med potjo že večkrat, sedaj pa smo jo videli od zapadne strani. Desno od nje vila modonskega župnika, dalje Schlüssl in kapelo. Pod njim ležijo Modonci (Nagyfalva), bolj na desno pa Monošter. Levo: Badafalva, Ženavci itd. Že zdaj lahko rečemo, da je bil to sploh najlepší razgled v vseh treh dneh!

Ko tako občudujemo to prekrasno rabsko dolino, nam začne srce hitreje utripati; lice nam na hip zardijo in oči zažarijo; iz vseh grl je zadonelo: »Hej Slovani, naša reč...« Takoj za njo: »Hej Slovani... — tam pri Rabi, tam so naše meje, tam je naša kri...«

Za slovo smo jim še zapeli: »Lepa naša domovina...«

Bil je to res pretresljiv prizor! Ljudje iz Ritkarovec so prišli ven iz hiž, nam mahali z robci: gotovo so dajali znamenja, da so veseli, da lahko slišijo slovensko petje.

Po tem svečanem trenutku nas trije izletniki zapustijo. (Po domače: so se odkütili!): Prvi radi utrujenosti, drugi radi „nepotrebnih vzrokov in skrbi“, a tretji pa zato, ker sploh ni vedel zakaj je pravzaprav šel z doma. (Sledi.)

Mali oglasi.

Pošten in priden pastir

se takoj sprejme. Pozvedi se v Posredovalnici dela v M. Soboti, poleg špitale, gde je Kmečka gasa.

GOSPODARSTVO.

Polske miši.

(Nadaljevanje.)

Namesto krüha pa se lahko zeme zdrobleni oves i bacili v tekočini. Kanta s tekočinov se sme ravnotak kak sühi bacili odpreti samo pred rabov, da se ne bi na zraki skvarile. Za to nalekanje moramo meti tüdi kühano čisto vodo kak pri sühi bacilaj. Na 1 plüg potrebujemo 5 do 6 kg. zdroblenoga ovsaa. 1/2 litra tekočine z bacili i 3 do 4 litre čiste prekühane vode. Oves mora kemprle spiti vodo, da se ne bi glivice skvarile. Menje je zdrobleni oves, menje pije, zato pa takšega smemo močiti samo v tekočini, v šteroj je ne telko vode. V vsakšo mišjo lüknjico potisnemo globoko v njo z žličikov nekolko toga krüha ali ovsaa nastaviti pa smemo bacile ešče isti den kak smo je pripravili, da se nam nebi skvarile. Pripravlati pa smemo te krüh pa zrnje samo v čistoj posodi. Kda sunce pripeče, ta moremo lonec pokriti s kakšov vlažnov capov, da obvarjemo bacile pred sunčnov svetlobov, štera njim škodi. V dežčevnom vremeni nesmemo nastavlata bacilov. V poletnoj vročini pa je najbogše to delati zajtra ali večer za mraka. Kda pa že mraz kaple, moramo paziti, da ne devlemo kda že zemla zmrzavle, ka se nam ne bi vsevküper skvarilo.

Bacili valajo samo gvišen čas, zato je moramo v 14 dnevaj potom, ka smo je dobili porabiti ovači se nam skvarijo. Cevi ali kanto smemo odpreti itaki pred rabov ovači nemo meli nikšega haska i se mora porabiti vse ka smo odprli. Do rabe pa se morajo shraniti posodice z bacili na hladnom prostori.

Posoda, štero smo rabili pri nalekanji, potom dobro zaprano lahko porabimo nadale v svoje namene. Bacili so za človeka ne nevarni, vendar pa je priporočljivo, da si med nastavljanjom ne primlemo z prsti vüst. Po deli pa si v mlačnoj vodi i z žajfov zmijmo roke, pa je dobro. Za divjačino i živad so tej bacili ne nevarni.

Pred tremi letami pa so znašli za pokončavanje miši novo sredstvo i to je kajenje mišji lükenj z čemernimi gazí. To se vrši s pomočjov patronov i duge, cevi podobne priprave. Imenüje se Hora ali Srgo priprava. S podežgani patronov se razvija gaz ki spomori vse miši, štere dojde. Te gaz je za miši brezpogojno smrtonosen, rastlinam i človeki pa ne škodi nika. Gaz je žmetnejši kak zrak, zato se vala po zemli i poišče vsako lüknjo. Velka prednost toga sredstva je to, da gaz vniči tüdi mlade miši v gnezdi. To pokončavanje se je skazalo kakti najbogše, samo kak smo prle pravili, so patronje nekolko predragi.

Naj že te rabimo to ali pa ono sredstvo vsikdar pa moramo pokončavati miši vküпно vsi gospodarje naednok, ovači skoro nika ne doseguemo. Pa ne samo vsi gospodarje nego tüdi vse občine, ar te vrste miši potüjejo z ednoga pola na drugo. Štere občine majo dosta miši na poli i bi je rade vničüvale naj se v toj zadevi obračajo ne srezke referente za tanače. Srezki referentje so pri vsakom srezkom poglavarstvi.

Razne vrste ceplenja. Povedali smo že, ka divjake v drevesnici okuliramo. Šteri se pa neprime, ga cepimo na sprotlike na drugi način. Tüdi pri preciplavanji se poslüžüjemo tej načinov. Vsej tej načinov ceplenja pa ne bomo opisovali, ar za nas nemajo pomena. Tü se bomo pogovarjali o kelanji ali razkol in pa o ceplenji za skorjo.

Kalanje ali razkol. Drevo ali pa veje, štere mislimo cepiti na razkol na najbokšem mesti odrežemo z nožom ali pa odžagamo z žago, če je predebelo. Cepje pa prerežemo v podobni zagozde s sedlom ali pa brez sedla. Da smo že cepje pripravili, ga porinemo v razpoko tak, ka skorja more priti k skorji. Če pa je ena skorja debelejša kak druga, moremo paziti, ka kambija prideta vküper. (To je tekočina med skorjo in lesom.) Spodnje oko pa obrnemo notri, ka se rana prle zaceli. Razpoko pa pokrijmo s trdim papirjem ali pa s skorjov od dreva ka se cepilni vosek (smola) i dež ne cedita notri. To ceplenje je najstarejše i se ga tüdi mi najrajši poslüžüjemo. Ar se pa pri tom drevo jako rani bi bilo dosta bogše, či bi to ceplenje nadomestili z ceplenjem za skorjo.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 300 Din., žita 260 Din., ovsaa 250 Din., kukorice 280 Din., ječmena 190 Din., hajdine 270 Din., prosa 250 Din. Živina: Govenska v Ljubljani kg., 8—10 Din., teoci 11—12 Din., svinje 15—16 Din. Krma: Sena 50—60 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 15 par, Schiling 8 D 00 p. Čehoslovaška krona 1 D. 67 p., Nemška zlata marka 18 D. 50 p., Francoski frank 2 D. 20 p., Švicarski frank 10 D. 93 Taljanska lira 3·08 D.

Vsakovrstne sirove kože

kupuje
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

OBRTNA BANKA
podružnica v LJUTOMERUCENTRALA v LJUBLJANI
Telef. št. 2. Telef. št. 2.

Kupujemo srebrne krone, goldinarje, zlatnike in vse druge valute po najvišji dnevni cenini. Stavite ponudbo z navedbo količine. Izvršujemo vse bančne posle najkulantneje.

VAJENEC

Šteri bi se že včio 1 ali 2 letj se taki sprejme pri KOLOŠŠA JANEZ čevljari v Murski Soboti.

Vabilo

na redni občni zbor „Agrarne zadruge“ v Črensovcih, ki se bo vršodne 28. avgusta ob pol 12 vöri v prostorih upravnistva Novin s sledečim sporedom:

- 1.) Poročilo načelstva in nadzorstva.
- 2.) Volitev podpredsednika.
- 3.) Dovoljenje za odküp veleposesniške zemlje.
- 4.) Slučajnosti.

Če bi te občni zbor ob napovedanom časi ne bio sklepčen, se bo vršodne pol vöre poznej na istom prostori drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepao ne gledoč na število navzočih kotrig.

NAČELSTVO.

Naročnina ino oglasi se sprejema-jo za „Novine“ pri

I. HAHN trgovina s papirjem, s pisarniški in šolskimi potrebiščinami. Prekmurska tiskarna v Murski Soboti.	ERDOŠI BARNABAŠ trgovci z papirrom igračami v Murski Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino bivše pošte.
---	---

Občina Renkovci

daje v zakup obč. gostilno za dobo 3 leta od 1. jan. 1928. do 31. dec. 1930. in coj pripadajočo zemljo in travnik en i pol orala, dražba bo v obč. gostilni dne 4. septembra 1927. popoldne ob 2. uri.

Küpujem konoplje

po najvišioj dnevnoj ceni in sprejemem tüdi dečaka kot vajenca (inaša) iz dobre in poštene hiše. — MIHAEL TEMLIN, vrvar v Beltinci.

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da imam za prišestno šolsko leto v zalogi vsakovrstne

šolske tiskovine in knjige

za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem, učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10% ni popust pri večjem naročilu.

Priporočam se

IZIDOR HAHN

trg. s papirjem in knjigami
V MURSKI SOBOTI.

Kaj je „Ljudska samopomoč“?

„Ljudska samopomoč“ je podporno društvo za Slovenijo s sedežem v Mariboru, ki izplača po smrti člana zakonitim dedičem Din. 1000.—, 2000.—, 4000.—, 10.000 podpore. Za to podporo plača vsak član v slučaju smrti posameznika 25 para, 1, 2 oz. 5 Din. članarine poleg majhne enkratne pristopnine. Sprejmejo se vse zdrave osebe brez razlike stanu in starosti, torej tüdi otroci in starci; čez 50 do 80 let stari pa samo še do konca l. 1927. Zahtevajte zastoj pravila in pristopno izjavo od „LJUDSKE SAMOPOMOČI“ v MARIBORU, Aleksandrova cesta 45.

Poverjeniki za vsak kraj dobrodošli.

FRANCUSKA LINIJA ZAGREB
MIHANOVIČEVA UL. 4.

Sprema in odpravlja potnike vsaki teden trikrat za Južno Ameriko, Brazilijo, Argentinijo, Uruguay, Chile in Australijo. Vse pojasnila dobite brezplačno pri Francuskoj Liniji